

Журнал засновано 1995 року

ПЕРІОДИЧНІСТЬ: 6 разів на рік.

ЗАСНОВНИКИ:

Київський університет імені Бориса Грінченка (м. Київ);
Український культурологічний центр (м. Маріуполь)

ВИДАВЕЦЬ: Український культурологічний центр

Друкується за рішенням Вченої ради

Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 3 від 27.04.2020 р.)

Автор концепції, головний редактор:

Володимир БІЛЕЦЬКИЙ,

доктор технічних наук, професор,
дійсний член НТШ

Головний редактор:

Олена АЛЕКСАНДРОВА,

доктор філософських наук, професор

Випусковий редактор:

Галина ТИМОФЄЄВА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Ігор СРІБНЯК, доктор історичних наук, професор,
редактор відділу історії, м. Київ, Україна

Михайло ВІДЕЙКО, доктор історичних наук, старший
науковий співробітник, м. Київ, Україна

Геннадій НАДТОКА, доктор історичних наук, професор,
м. Київ, Україна

Оксана САЛАТА, доктор історичних наук, професор,
м. Київ, Україна

Ольга ТАРАСЕНКО, кандидат історичних наук, доцент,
м. Київ, Україна

Дмитро ТИТАРЕНКО, доктор історичних наук, доцент,
м. Кривий Ріг, Україна

Таня ПЕНТЕР, доктор філософії, професор історії
Східної Європи, м. Гейдельберг, Німеччина

Оксана МІХЕЄВА, доктор історичних наук, професор,
м. Львів, Україна

Володимир РОМАНЦОВ, доктор історичних наук,
професор, м. Маріуполь, Україна

Діпеш ЧАКРАБАРТИ, доктор філософії, м. Чикаго
(штат Іллінойс), США

Микола РУССЄВ, доктор історичних наук, професор,
м. Тараклія, Молдова

Джура ГАРДІ, доктор філософії, професор, м. Новий Сад,
Сербія

Янко РАМАЧ, доктор історичних наук, професор,
м. Новий Сад, Сербія

Лукаш ДОНАЙ, доктор політичних наук, професор,
м. Познань, Польща

**ЗМІСТ
ІСТОРИЧНІ НАУКИ**

№ 2 (166) березень-квітень 2020

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

Жиньєр Н. Алімба, Мамман С. Мальві.

Вплив атак терористичного угруповання
"Боко харам" на джерела існування
сільських жителів у Нігерії:
історичний штрих і емпіричний аналіз 5

Олена Гуменюк.

Формуючи українське молодіжне
академічне середовище
в міжвоєнній Польщі:
джерела, завдання, центри, активність 14

Любов Жарова, Анна Чечель.

Взаємозв'язок сталого розвитку та
еволюційної економіки крізь призму
історичних перетворень 21

Тетяна Клиніна.

Місце Державного секретаря США
в системі влади та формуванні
зовнішнього курсу країни
(XX - початок XXI століття):
історичний аспект 29

Андрій Кудряченко, Євген Прип'юк.

Зовнішня політика В'єтнаму
та її український аспект
у контексті історичних та політичних
процесів сучасності 35

Оксана Салата.

Радіопропаганда як невід'ємний елемент
військової тактики і стратегії
нацистської Німеччини 1933-1941 років 42

Верстка

Ольга Федоряченко

Коректор статей

**Марія Малецька,
Ганна Яценко**

Обкладинка

Денис Панін

Олександра Сагайдак, Христина Шолота.
Історичні особливості дипломатії
на зламі ХХ - ХХІ століть 48

Руслан Сіромський.
Вимір прав людини в Гельсінкі 1975 року:
канадська стурбованість ситуацією
в Радянському Союзі 55

**СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ,
ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО ТА ІСТОРИОГРАФІЯ**

Наталія Бем, Оксана Ількова.
Ігор Волк: "Там, де є авіація,
країна піднімається" 62

**Руслан Делятинський, Василь Гоголь,
Аліна Задорожня.**
Постать блаженного
Климентія Шептицького (1869-1951 рр.)
у світлі сучасної
вітчизняної історіографії 67

Богдан Левик, Маріуш Скорнівський.
Вірмени Львова в керівній ланці
польської підпільної організації
"Союз збройної боротьби"
1939-1940 рр. 78

Наталія Семергей.
Новітня історіографія про рух
за українську освіту в мейнстрімі
національно-культурного відродження
(друга половина ХІХ -
початок ХХ століття) 87

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Марина Будзар.
Комунікаційні стратегії
українського дворянства середини ХІХ ст.
(на епістолярному матеріалі) 95

Володимир Романцов, Наталя Романцова.
Політичне повсякдення
українців Маріуполя
в революційних процесах 1917 р.
(на матеріалах періодичної преси) 102

К О Н Ц Е П Ц І Я

Видання «СХІД» спрямоване на багатопланове наукове висвітлення широкого кола актуальних проблем філософії та історії в контексті культурно-цивілізаційного розвитку людства. Основні рубрики охоплюють галузі філософії, історії, релігієзнавства та інші напрями гуманітарних наук. Журнал є комунікативним майданчиком для налагодження діалогу між інтелектуалами Сходу і Заходу.

З 1999 р. журнал входить до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук у галузі «ІСТОРИЧНІ НАУКИ» (Наказом Міністерства освіти і науки України № 1412 від 18.12.2018 р., додаток 10, журнал «Схід» включено до КАТЕГОРІЇ «Б» Переліку наукових фахових видань України).

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

1. Google Scholar

4. EBSCO

2. Directory of Open Access Journals (DOAJ)

5. Bielefeld Academic Search Engine (BASE)

3. Index Copernicus (Польща)

6. РІНЦ

7. ERIH PLUS

Адреса редакції: 04212, Київська обл., м. Київ,
вул. Маршала Тимошенка, б. 13Б, к. 416

тел: +380504733118

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №23390-
13230ПР від 08.06.2018 р.

e-mail: journal_shid@ukr.net

Сайт журналу: <http://skhid.kubg.edu.ua/>

Надруковано в типографії CROCUS.
вул. Південноукраїнська, 7, м. Запоріжжя, 69000.
e-mail: info@crocus.zp.ua

This journal was founded in 1995.

PERIODICITY: 6 issues a year.

FOUNDERS:

Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv);
Ukrainian Center for Cultural Studies (Mariupol)

PUBLISHER: Ukrainian Center for Cultural Studies

Published by the decision of the Academic Council

Borys Grinchenko Kyiv University
(protocol number 3 dated April 27, 2020)

Idea by Volodymyr BILETSKY, Chief Editor,
Doctor of Technology, Professor,
Full member of the Shevchenko Scientific Society

Olena ALEKSANDROVA, Chief Editor,
Doctor of Philosophical Sciences, Professor

Issue Editor: Halyna TYMOFEYEVA

EDITORIAL BOARD

HISTORY

Ihor SRIBNIAK, Doctor of Historical Sciences, Professor,
editor of papers in history (Kyiv, Ukraine)

Mykhailo VIDEIKO, Doctor of Historical Sciences, Senior
Researcher (Kyiv, Ukraine)

Hennady NADTOKA, Doctor of Historical Sciences,
Professor (Kyiv, Ukraine)

Oksana SALATA, Doctor of Historical Sciences, Professor
(Kyiv, Ukraine)

Olha TARASENKO, PhD in Historical Sciences, Associate
Professor (Kyiv, Ukraine)

Dmytro TYTARENKO, Doctor of Historical Sciences,
Associate Professor (Kryvyi Rih, Ukraine)

Tanja PENTER, Doctor of Historical Sciences, Professor
(Heidelberg, Germany)

Oksana MIKHEIEVA, Doctor of Historical Sciences,
Professor (Lviv, Ukraine)

Volodymyr ROMANTSOV, Doctor of Historical Sciences,
Professor (Mariupol, Ukraine)

Dipesh CHAKRABARTY, PhD in Historical Sciences,
Professor (Chicago, IL, USA)

Nikolai RUSSEV, Doctor of Historical Sciences, Professor
(Taraclia, Moldova)

Đura HARDI, Doctor of Philosophical Sciences, Professor
(Novi Sad, Serbia)

Janko RAMAČ, Doctor of Historical Sciences, Professor
(Novi Sad, Serbia)

Łukasz DONAJ, Doctor of Political Sciences, Professor
(Poznań, Poland)

CONTENTS
HISTORICAL SCIENCES

№ 2 (166) March-April 2020

WORLD HISTORY

Chinyere N. Alimba, Mamman S. Malgwi.

Influence of Boko Haram
Terrorist Group's Attacks on the Livelihoods
of the Rural Dwellers in Nigeria:
A Historical Stroke and Empirical Analysis 5

Olena Humeniuk.

Creating Ukrainian youth academic community
in the interwar Poland:
sources, tasks, centers, activity 14

Liubov Zharova, Anna Chechel.

Historical aspects
of sustainable development and
economic evolution interconnection 21

Tetiana Klynina.

Place of the United States Secretary of States
in the power system and formation
of the country external course
(XX - at the beginning of XXI century):
historical background 29

Andriy Kudryachenko, Yevhen Prypik.

Vietnam's foreign policy and
its Ukrainian aspect in the context
of the historical and political processes
of modern time 35

Textual designer **Olga Fedoryachenko**

*Proof-reader
articles* **Mariia Maletska,
Ganna Iatsenko**

Cover **Denys Panin**

Oksana Salata.

The radio propaganda as an innovative element of the military tactics and strategies of the Nazi Germany 1933-1941 42

Oleksandra Sahaidak, Khrystyna Sholota.

Historical particularities of diplomacy at the turn of 20th - 21st centuries 48

Ruslan Siromskyi.

Human rights dimension in Helsinki 1975: Canadian concern the situation in the Soviet Union 55

**SPECIAL HISTORICAL DISCIPLINES,
SOURCE STUDIES AND HISTORIOGRAPHY**

Nataliia Bem, Oksana Ilkova.

Igor Volk: "Where aviation is, the country rises" 62

**Ruslan Deliatynskyi, Vasyl Gogol,
Alina Zadorozhnia.**

Blessed Klymentiy Sheptytsky (1869-1951) in the light of contemporary domestic historiography 67

Bogdan Levyk, Mariusz Skorniewski.

The Armenians of Lviv in Management of the Polish Underground Organization "Union of Armed Struggle" in 1939-1940-s 78

Natalia Semergey.

Modern historiography of the movement for Ukrainian education in mainstream of national and cultural enlightenment (the second half of the 19th - the beginning of the 20th century) 87

HISTORY OF UKRAINE

Maryna Budzar.

The Communicative Strategies of the Ukrainian Nobility in the mid-19th Century (According to Correspondence) 95

Volodymyr Romantsov, Natalia Romantsova.

Political everyday life of Mariupol Ukrainians in the revolutionary processes of 1917 on the material of periodicals 102

THE IDEA

The Skhid publication is focused on multidimensional scientific coverage of a wide range of topical philosophical and historical issues in the context of cultural and civilizational development of mankind. The main headings include some fields of philosophy, history, religious studies and other humanities. The Journal is a communication ground for establishing a dialogue among intellectuals of the East and West.

Since 1999 the journal has been listed as an academic edition that can publish research papers to qualify for a Doctoral or Candidate degree in HISTORY (Byorder No. 1412 of the Ministry of Education and Science of Ukraine, dd 18.12.2018, Annex 10 "SKHID" Journal has been included to the "B" CATEGORY of the List of Scientific professional editions of Ukraine).

INDEXING

1. Google Scholar 	4. EBSCO
2. Directory of Open Access Journals (DOAJ) 	5. Bielefeld Academic Search Engine (BASE)
3. Index Copernicus (Польща) 	6. РИЦ
7. ERIH PLUS 	

Editorial address: 13B, office 416, Tymoshenko str., Kyiv, 04212, Ukraine
tel: +380504733118
Certificate of registration KB № 23390-13230ПР of 08 June 2018.
e-mail: journal_shid@ukr.net
Website: <http://skhid.kubg.edu.ua/>

Printed by typography CROCUS.
Pivdenoukrainska Ave., Zaporizhzhia 69000.
e-mail: info@crocus.zp.ua